

በአሏህ ስም እጅግ በጣም ርህሩህ በጣም አዛኝ በሆነው

እስልምና

በቁርአን እና በነብያዊ ሓዲሥ በመጣው መሰረት ስለ ኢስላም አጠር ያለ መልዕክት

እስልምና ወደ ሰው ልጆች ሁሉ የተላከ ዘላለማዊ የሆነ አምላካዊ የአላህ መልዕክት ነው።

እስልምና ለተወሰኑ ነገዶች ወይንም ህዝቦች ብቻ የሆነ ሃይማኖት ሳይሆን ለሰው ልጆች ሁሉ የሆነ የአላህ ሃይማኖት ነው።

እስልምና የአላህ ሰላት እና ሰላም በእነርሱ ላይ ይስፈንና የቀደምት ነብያቶች እና መልዕክተኞች ወደ ህዝቦቻቸው የተላኩበት ተልዕኮ ማሟያ የሆነ አምላካዊ ተልዕኮ ነው።

ነብያቶች ሁሉ የአላህ ሰላት እና ሰላም በእነርሱ ላይ ይስፈንና ሃይማኖታቸው አንድ ሲሆን መመሪያ ድንጋጌያቸው የተለያዩ ነው።

አምላክ በእስልምና

እስልምና የሚጣራው፡- ኑሕ፣ ኢብራሂም፣ ሙሳ፣ ሱለይማን፣ ዳዊድ፣ ዒሳ የአላህ ሰላት በእነርሱ ላይ ይስፈንና ~ሁሉም ነብያቶች ወደ ተጣሩበት ብቸኛ ጌታ፣ ፈጣሪ፣ ሲሳይ ለጋሽ፣ ሕይወት ሰጭ፣ ሕይወት ነሽ፣ ንጉሰ ነገስት፣ የጉዳዮችም አስተናባሪ ርህሩህ አዛኝ በሆነው አላህ ወደ ማመን ነው።

ጥራት ይገባውና ከፍ ያለው አላህ ፈጣሪ እና ለአምልኮም ብቸኛው ተገቢ የሆነ ከእርሱም ውጪ ሌላ ማንም አብሮት ሊመለክ የማይገባው ነው።

በፍጠረተ ዓለሙ ያለው የምናየውም የማናየውም ሁሉ ፈጣሪ አላህ ነው። ከእርሱም ውጭ ያለው ከፍጥረታቱ መካከል የሆነ ፍጡር ብቻ ነው። አላህ ሰማያትንና ምድርንም በሰባት ቀናት ፈጥሯል።

የላቀው እና ከፍ ያለው አላህ በንግስናውም ሆነ በመፍጠሩ፤ በማስተናበሩም ሆነ በአምልኮው ተጋሪ የለውም።

የላቀው እና ከፍ ያለው አላህ አልወለደም አልተወለደምም ብጤም ሆነ አምሳያም የለውም።

የላቀውና ከፍ ያለው አላህ ከፍጥረታቱ መካከል በአንዳችም ነገር ላይ የሚሰርፅ አልያም የሚወጣው አይደለም።

የላቀውና ከፍ ያለው አላህ ርህሩህ አዛኝ በመሆኑ መልዕክተኞችን ልኳል ኪታቦችንም አውርዷል።

ፍጥረታትን ሁሉ ከመቃብራቸው በማስነሳት እያንዳንዱን የሚተሰባቸው እጅግ በጣም አዛኝ እና ብቸኛው ጌታ አላህ ነው። እያንዳንዱን ግለሰብ ለሰራው በጎም ይሁን ክፉ ስራ ይመነዳዋል። አማኝ ሆኖ መልካም የሰራ ዘውታሪ ፀጋ ያለለት ሲሆን ከሃዲ ከሆነ እና መጥፎን ለስራ ደግሞ በአኪራ ታላቅ ቅጣት አለለት።

ከፍ ያለው አላህ አደምን ከፈጠረ በኋላ ዝርያዎቹ ከእርሱ በኋላ

እንዲበዙ አደረገ። በመሆኑም የሰው ልጆች ሁሉ በመሰረታዊ ማንነታቸው አንዱ ዝርያ ከሌላኛው አንዱ ህዝብ ከሌላኛው በማይበላላጥበት መልኩ እኩል ናቸው።

ሰው ሆኖ መፈጠር በእስልምና

እያንዳንዱ ልጅ በተፈጥሯዊ ሃይማኖት ላይ ሆኖ ነው የሚወለደው።

ማንኛውም ሰው ስህተት ላይ ሆኖ ወይም ስህተትን ወርሶ አይወለድም።

የሰው ልጆች የመፈጠራቸው ዓላማ አላህን በብቸኝነት ማምለክ ነው።

እስልምና የሰው-ልጆችን -ወንዶቹንም ሆነ ሴቶቹን- ክብርን አጎናፀፋቸው፤ ለተሟላ መብታቸውም ዋስትናውን አረጋገጠላቸው፤ በተቀሩት ምርጫዎች፣ ድርጊቶችም ሆኑ ክንውኖች ተጠያቂነትን አደረገባቸው፤ ራሱንም ይሁን ሌላን ለሚጎዱ ድርጊቶች ሁሉ የተጠያቂነት ጎላፊነት ጣለባቸው።

ወንዶችን እና ሴቶችን ከተጠያቂነት፣ ከምንዳም ሆነ ከቅጣት አንፃር እኩል አደጓል።

እስልምና ሴትን ልጅ አከበረ፤ ሴቶቹን የወንዶቹ ክፋይ አድርጎም ቆጠረ፤ ወንድ እስከቻለ ድረስ ለሴት ይለግሳት ዘንድ ግዴታን ጣለበት፤ በመሆኑም አባት የሴት ልጁን ወጪ የመቻል ግዴታ አለበት፤ እናትም ወጪዋን ለመቻል የደረሰ ወንድ ልጅ ካለት፤ ሚስትም ባሏ ወጪዋን ሊችሉ ግዴታ አለባቸው።

ሞት ብሎ ማለት ሙሉ በሙሉ አልቆ መጥፋት ማለት ሳይሆን ከስራ አለም ወደ ምንዳ አለም መሸጋገር ነው። ሞት አካልንም ሩሕንም የሚመለከት ነው። የሩሕ ሞት ስንል ግን ከአካል መለየቷን ማለታችን ነው። ከዚያም በእለተ ትንሳኤ ከተቀሰቀሱ በኋላ ሩሕ ወደ አካል ትመለሳለች። ሰው ከሞተ በኋላ ሩሐ ወደ ሌላ አካልም አትሸጋገርም ወደ ሌላም አካል አትሰርፀም።

የእስልምና መሰረተ እምነት

እስልምና በታላላቅ የእምነት መሰረቶች ወደ ማመን ይጣራል። እነርሱም፡- በአላህ ማመን፤ በመላእክቶች ማመን፤ በአምላካዊ መጽሐፍት በነ ተውራት፣ ኢንጂል፣ በነ ዘቡር -ከመበረዛቸው በፊት- ማመን እንዲሁም በቁርአን ማመን፤ የአላህ ሰላም በእነርሱ ላይ ይሁንና በሁሉም ነብያቶች እና መልዕክተኞች ማመን እንዲሁም በመደምደሚያቸው የነብያቶችም የሩሱሎችም መደምደሚያ በሆኑት የአላህ መልዕክተኛ ሙሐመድ ማመን፤ በመጨረሻው ቀን ማመን ፤ የዱንያ ህይወት ብቻ እንጂ ሌላ አለም የሌለ ቢሆን ኖሮ ህይወትም ሆነ ህልውና ጥርት ያለ ተላላኝነት በሆነ ነበር- በቀዲ(ውሳኔ)ና በቀደር ማመን ናቸው።

ነብያቶች ከአላህ በሚያደርሱት ተልእኳቸው ጥብቆች ናቸው፤ ህሊና ጋ ከሚጋጭም ሆነ ጥሩ ስነምግባር ከማይቀበለውም ነገር

ሁሉም የተጠበቁ ናቸው፤ የአላህን ትእዛዞች ለባርያዎቹ የማድረስ ኃላፊነት የተሰጣቸውም ነብያቶቹ ናቸው። ነብያቶች ለአላህ ብቻ ካሉት አምላካዊም ሆነ ጌታዊ ማንነት ድርሻ የላቸውም። ይልቅ እነርሱም እንደሌላው ሰው ሲሆኑ አላህ ተልእኮውን የሚገልፀላቸው ሰዎች ናቸው።

እስልምና በባለ ታላላቅ መሰረቶች አምልኮ አላህን በብቸኝነት ወደ ማምልኮ ጥሪ ያደርጋል፤ እንኝህም፡ ሰላት፡- እርሷም መቆም፡ (ሩኩዕ) ማጎብደድ፣ በግንባር መደፋት (ሱጁድ) አላህን ማወደስና መማፀንንም ያካተተ ሲሆን በየለቱ እያንዳንዱ ግለሰብ አምስት ጊዜ የሚሰግዳት እንዲሁም በሰው ልጆች መካከል ያሉ ልዩነቶችንም የሚያስወግድ ሃብታሙም ሆነ ድሃው፣ መሪውም ሆነ ተመሪው በአንድ መስመር ገጥመው የሚሰግዱት ግዴታ ነው። ዘካ ማለት ደግሞ አላህ ባስቀመጠው ጥቂት የገደብ መጠን በዓመት አንድ ጊዜ ከሃብታም ንብረት ተቀንሶ ለድሃና ለመሰሰሉት የሚሰጥ ግዴታ ነው። ፆም ደግሞ በወርሃ ረመዲን የቀኑ ክፍለ ጊዜ ፆምን ከሚያፈርሱ ነገሮች ታቅቦ መዋል ሲሆን ነፍስን፣ ፍላጎትንና ትእግስትን የሚያሰለጥን ነው። ሐጅ ማለት ደግሞ በሚቻል ሰው ሁሉ ላይ በእድሜ (በሕይወት) አንድ ጊዜ በተከበረው መካ የሚገኘውን የአላህን ቤት መጎብኘት ሲሆን በዚህ በስርአተ ሐጅ ሁሉም ወደ ፈጣሪ በመቅጣጫት እኩል በመሆናቸው ልዩነቶች እና መኮፈሻዎች ሁሉ ይወገዳሉ።

አምልኮ በእስልምና

ኢስላማዊ አምልኮ ከሚለይባቸው መለያዎች መካከል አፈፃፀም ሁኔታውን፤ ጊዜውን ብሎም ቅድመ_መስፈርቱን ሁሉ ያስቀመጠው አላህ፤ መልዕክቱን ያደረሱት ደግሞ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንና መልእክተኛው መሆናቸው ነው። ከድሮ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ በመጨመርም ሆነ በመቀነስ የማንም ጣልቃ ገብነት የለበትም። እንኝህ ከፍ ብለን የጠቀስናቸው ታላላቅ አምልኮዎችም ቢሆኑ ነብያቶችም ሁሉ የተጣሩባቸው አምልኮዎች ናቸው።

ለእስልምና የአላህ መልዕክተኛው ከኢስማዒል የኢብራሂም ልጅ ዝርያ የሆኑት ነብዩ ሙሐመድ የዐብደላህ ልጅ ናቸው። በመካ እ. አ. በ 571 ተልከው እዛው ተልእኮው የተሰጣቸው ሲሆን ወደ መዲና ሂጅራ አድርገዋል (ተሰደዋል)። ህዝባቸውንም በጣኦታዊ ጉዳያቸው ላይ አላገዟቸው። ይልቅ ህዝባቸውን ያግዙ የነበሩት በታላላቅ ስራዎች ላይ ነበር። ከመላካቸውም በፊት ባማረ ታላቅ ስነምግባር ላይ ነበሩ፤ ህዝቦቻቸውም አልአሚን (ታማኝ) ይሏቸው ነበር፤ እድሜያቸውም አርባ አመት በሞላ ጊዜ አላህ መልዕክተኛ አድርጎ ላካቸውና በታላላቅ ተአምራቶችም አጠነከራቸው ይበልጥ ታላቁ (ተዓምር) የተከበረው ቁርአን ነው። ይኸውም የቁርአን ተአምርነት ከነብያቶች ተአምር ሁሉ እጅግ በጣም ታላቁ ተአምር ሲሆን ከነብያቶች ተአምር ሁሉ እስከዛሬ ድረስ የዘለቀውም

ተአምር እሱው ነው። አላህ ለእርሳቸው ዲኑን ባሟላላቸው ጊዜ መልእክተኛውም ተልእኳቸውን በተሟላ መልኩ ያደረሱ ሆነው እድሜያቸው 63 አመት በሞላ ጊዜ ከዚህ ዓለም በሞት ተለዩ። በነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ከተማ መዲና ተቀበሩ። የአላህ መልእክተኛ ሙሐመድ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን የነብያቶችና የመልእክተኞችም መጨረሻ ሲሆኑ አላህ የሰው ልጆችን ሁሉ ከጣኦታዊ የክህደትና የድንቁርና ጨለማዎች ወደ ተውሒድና ኢማን ብርሃን ሊያወጡ ላካቸው። አላህም በእርሱ ፈቃድ ወደ እርሱ የሚጣሩ መሆናቸው መሰከረላቸው።

ነብዩ ሙሐመድ -የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን- ይዘውት የመጡት የእስልምና ድንጋጌ የአምላካዊ ተልእኮዎችና የጌታችን የአላህ ድንጋጌዎች መጨረሻ ነው። ይህም የሙሉነት ድንጋጌ ሲሆን በውስጡም የሰው ልጆች ዲናዊም ሆነ ዱንያዊ መስተካከል የያዘ ነው። ይህ ሽሪዓ በመጀመርያ ደረጃ የሰው ልጆችን ሃይማኖት፣ ደማቸውን፣ ንብረታቸውን፣ አእምሯቸውን፣ ዝርያቸውን ይጠብቅላቸዋል። የቀደሙት ሽሪዓዎች ከፊሉ ከፊሉን ሲሸር እንደ ነበረው ሁሉ የነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ሽሪዓም ቀደምት ድንጋጌዎችን ሁሉ የሚሸር ነው።

ጥራት የተገባውና ከፍ ያለው አላህ መልዕክተኛው ሙሐመድ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ይዘውት ከመጡት ሃይማኖት ውጭ ሌላን ሃይማኖት አይቀበልም። በመሆኑም ከእስልምና ውጭ ያለን ሃይማኖት፣ ሃይማኖት አድርጎ የያዘን አላህ አይቀበለውም።

መመርያ መፅሀፍ

የተከበረው ቁርአን ከፍ ያለው አላህ ለመልዕክተኛው ሙሐመድ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን በወሕይ (ራእይ) አማካኝነት ያወረደላቸው ኪታብ የአላህ ቃል ነው። የእርሱን አምሳያ ወይም የእርሱን አምሳያ አንዲት ምእራፍ እንኳ እንዲያመጡ አላህ የሰው ልጆችንም ይሁን አጋንንቶችን ሁሉ ያፎካከረበት ነው። ማፎካከሩ ዛሬም ድረስ ያለ ነው። ይህ ታላቁ ቁርአን ብዙ እልፍ አእላፍ ሰዎችን የሚያሳስቡ በርካታ ጥያቄዎችን ይመልሳል። ይህ ታላቁ ቁርአን የወረደበት በሆነው የዓረብኛ ቋንቋ የአንዲት ሆሄ (ፊደል) እንኳ መጨመር እና መቀነስ ሳይኖርበት እንደተጠበቀ ነው ያለው። ታትሞ የተሰራጨም ነው፤ ተዓምራዊ ሲሆን መቅራቱም ሆነ የተተረጎመውን ማንበቡ አስፈላጊ የሆነ ታላቅ መጽሐፍ ነው። ልክ የነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ፈላግ፣ አስተምህሮትና ታሪካቸውም የተጠበቁ እና በታማኝ ዘጋቢዎች ሰንሰለት ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተሸጋገረ እንዲሁም እሳቸው ሲናገሩበት በነበረው የዓረብኛ ቋንቋም የታተመ ብሎም ወደ በርካታ ቋንቋ የተተረጎመ እንደሆነው ሁሉ። የተከበረው ቁርአን እና የነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ሱና

እስልምና

ስለ እስልምና አጭር ገለፃ፤ በተከበረው ቁርአን እና በነብያዊ ሐዲሥ በመጣበት መልኩ

የባርያና የጌታ ቁርኝት

አላህ በእስልምና ንስሀን (ተውባን) ደንግጓል፡ ይህም፡- አንድ ሰው ባጠፋ ግዜ ወደ ጌታው መመለሱ እና ኃጢአቱን መተውኑት፤ እስልምና ከሱ በፊት የነበሩትን ኃጢአቶች ያጠፋል (ያስምራል)፤ ንስሐም ከዚህ በፊት የነበሩትን ኃጢአቶች ሁሉ ይሰርዛል፤ ለዚህም ማንም ኃጢአቱን በሰው ፊት መናዘዝ አያስፈልገውም።

በእስልምና በሰው እና በአላህ መካከል ያለው ቁርኝት ቀጥተኛ ነው። በአንተና በአላህ መካከል ማንም አማላጅ አያስፈልግም። የእስልምና ሃይማኖት እኛ የሰው ልጆችን አማልክት ወይም በጌትነቱ ወይም በአምላክነቱ ለአላህ ተጋሪ ከማድረግ ይከለክላል።

የእስልምና አቃፊነት

በዚህ ጽሁፍ መጨረሻ ላይ ማውሰት የምንፈልገው ነገር ቢኖር፡- ሰዎች በተለያዩ ጊዜዎች፣ ብሄሮችና ሀገሮች መሆናቸውን እናስተውላለን፤ ጂኒ እንደውም መላው የሰው ልጅ ማህበረሰብ በሀሳቡ እና በዓላማው የተለያዩ በአከባቢው ሆነ በድርጊቱም የተለያዩ በመሆኑ አንድ የሚያደርግ ሥርዓት እና ጥበቃን የሚያደርግለት ገዥ ወደ ጥሩ የሚመራው መመሪያ ጋር ግዴታ ያስፈልገዋል። የአላህ የአላህ ሰላትና ሰላም በእነርሱ ላይ ይስፈንና የተከበሩት የአላህ መልእክተኞችም ከአላህ -ሱብሐነሁ ወተዓላ- በሚወርድላቸው ወሕይ (መለኮታዊ ራዕይ) በአላህ ሽሪዓ በማሰባሰብብ፣ በሰዎች መካከል በእውነት በመፍረድ ሰዎችን ወደ መልካምና ቀና ጉዳዩ የመምራት ኃላፊነትን ተሸክመው ነበር። ሰዎች ለነኝህ የአላህ መልእክተኞች ተልእኮ ባላቸው ምላሽ ስጭነት እንዲሁም ለመለኮታዊው ጥሪም ባላቸው የጊዜ ቅርበትም ልክ ሁኔታቸው ይስተካከል ነበር። የላቀው አላህ መልእክተኛውን ሙሐመድን የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን በመላክ ለሰው ልጆች የሚያስተላልፈውን ተልእኮ ደመደመና ለነብያቶችን ሙሐመድ ተልእኮም ዘለቁታን ያፈለት (ዘውታሪ እንዲሆን ደነገ)፤ ለሰው ልጆችም ምራቻ፣ እዝነት፣ ብርሃን፣ ወደ ላቀው አላህ የሚመራም ቅን ፈላግ አደረገው።

ስለዚህም የሰው ልጅ ሆይ! ከአጉል ባህልና ከልምድ እንዲሁም ከድንቁርና በመላቀቅ እስልምናን ተቀብሎ በሐቀኝነት ለአላህ እንድትቆም ከሞትክም በኋላ ወደ ጌታህ ተመለሽ መሆንህን እንድታውቅ፤ ራስህንም በዙሪያህ ያለውንም አድማስ እንድትመለከት አደራ እያልኩ እጋብዝሃለሁ። ያኔ በሃይማኖታዊም በዓላማዊም ጉዳይ ይስተካከሉ። ወደ እስልምና ሃይማኖት ለመግባት ከፈለጉም »ከአላህ በቀር ሌላ አምላክ እንደሌለና ሙሐመድም የአላህ መልእክተኛ እንደሆኑ« ለመመስከር »ለ ኢላሃ ኢላላህ ሙሐመዱን ረሱሉላህ« ብሎ መመስከር ብቻ ነው ያለብዎት። ይህችን የምስክርነት ቃል ከሰጡ ሙስሊም ሆነዋል። ከዚህ በኋላ አላህ በደነገገው መልኩ ሰላትንም እየሰገዱ፣ ምኞን እየዘዙ፣ ከቻሉም ሐጅ በማድረግ አላህን ማምለክ ላይ አደራ።

የአእምሮ ሀብት በእስልምና

እስልምና የመጣው አእምሮን በመጠበቅ እና አስከሪ መጠጥ መጠጣትን ከመሰሉ አእምሮን ከሚያበላሹ ነገሮች በመከልከል ነው። እስልምና የአዕምሮንም ደረጃ ከፍ በማድረግ /የፍርድ ማብሰልሰያ አድርጎ ከአጉል እምነትም ሆነ ከጣዖት አምልኮ ጭንቅ ገላገለው። በመሆኑም በእስልምና አንዱን የማኅበረሰብ ክፍል ከሌላው የሚለዩ ምስጢሮች ወይም ፍርዶች የሉም፤ ሁሉም ፍርዶች እና ህጎች ጤናማ ከሆኑ አዕምሮዎችም ጋር የሚስማሙ ናቸው፤ እነሱም የፍትህና ጥበብ መሰረቶች ውጤት ጋ የገጠሙ ናቸው።

ሐሰተኛ ሃይማኖቶች ተከታዮቻቸው በውስጣቸው ያሉትን ቅራኔዎች እና አዕምሯቸው የማይቀበሏቸውን ጉዳዮች ካልተረዱ የሃይማኖቱ አባቶች ሃይማኖትን ከምክንያት በላይ ነው ብለው ተከታዮቻቸውን ያታልላሉ። አዕምሮም ሀይማኖትን መረዳትና መገንዘብን ለመቻል እድሉ የለውም። እስልምና ሃይማኖቱን ለአእምሮ ጎዳና የሚያበራረቱ ብርሃን እንደሆነ አድርጎ የሚቆጥር ሲሆን የሐሰት ሃይማኖቶች ግን ሰው አእምሮውን ትቶ እነሱን እንዲከተል ይፈልጋሉ። እስልምና ታዲያ ሰው የነገሮችን እውነታ ባሉበት ተጨባጭ ያውቅ ዘንድ አዕምሮውን እንዲያነቃ ይፈልጋል።

39. እስልምና ትክክለኛ እውቀትን ያልቃል። ስሜትን ከመከተል የጠራ የሆነ ሳይንሳዊ ምርምርንም ያበረታታል። ስለ ራሳችንም ሆነ በዙሪያችን ስላለው ፍጥረተ-ዓለም (ከውን) በተመለከተ እንድናስተነትን ጥሪ ያደርጋል። በመሆኑም ትክክለኛ የሳይንስ ምርምር ውጤቶች ከእስልምና ጋር አይጋጩም።

በስብእናዊ ግንባታ ያለው ፋና

በአላህ አምነው ለታዘዙትና መልእክተኞቹንም የአላህ ሰላትና ሰላም በእነርሱ ላይ ይስፈን እውነት ብለው የተቀበሉትን ካልሆነ በቀር፣ አላህ ከማንም ስራውንም አይቀበለውም፤ ለመልካም ስራውም አኺራ (በዘላለማዊው ዓለም) ላይ አይመነዳውም። የደነገገውንም ካልሆነ በቀር የትኛውንም አምልኮ ተግባር አይቀበልም። የሰው ልጅ በአላህ ከካደ በኋላ አላህ መልካምን ምንዳ ይሰጠዋል ተብሎ እንዴት ይታሰባል?! ማንኛውም ሰውም ቢሆን በሁሉም ነብያቶች ብሎም በነብዩ ሙሐመድም የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን የአላህ መልእክተኝነት አምኖ ካልተገኘ አላህ እምነቱን አይቀበለውም።

41. የሁሉም መለኮታዊ ተልእኮዎች ግብ፣ እውነተኛው ሃይማኖት ወደ ሰው ልጅ እንዲሰርፀ ብሎም ለዓለማት ጌታ አላህ ንጹሕ ባርያ ይሆን ዘንድ፤ የሰው ልጅን ከጎጂ ባህል ወይም ከአጉል እምነት ወይም ከቁሳዊ ባርነት ነፃ ያውጣው ዘንድ ነው። ይኸውና እስልምና የሰዎችን ፍጹምነትንም አይሞግትም ካላቸው ሰብአዊ ደረጃ በላይ አንስቶ ጌቶች እና አማልክት አያደርጋቸውም።

ለዲነል ኢስላም ህግጋትና ድንጋጌዎች ብቸኞቹ ምንጮች ናቸው። የእስልምና ምንጭ ራሳቸውን ወደርሱ ከሚያስጠጉ ግለሰቦች ድርጊት ሳይሆን ከአምላካዊ ወሕይ (ራዕይ) ነው የሚያዘው፤ እነርሱም የተከበረው ቁርአን እና ነብያዊ ሱና ናቸው።

ከእስልምና ውበት ለናሙና

እስልምና ለወላጆች ሙስሊም እንኳ ባይሆኑ በጎ መዋልን ያዛል፤ ስለ ለጆች መልካም ስለመዋልም አደራ ያስተላልፋል።

እስልምና ከጠላት ጋር እንኳ ቢሆን በተግባርም ሆነ በንግግር ፍትሃዊ መሆንን ያዛል።

እስልምና ለፍጥረታቱ ሁሉ በጎ መዋልን የሚያዝ ሲሆን ወደ መልካም ስነ-ምግባርና ወደ በጎ ስራዎችም ጥሪ ያደርጋል።

ምንን አዝዞ ከምን ከለከለ?

እስልምና እንደ እውነተኝነት፣ አደራን መወጣት፣ ጥብቅነት፣ አይነ_አፋርነት፣ ጀግንነት፣ ለጋስነት፣ ቸርነት፣ የተቸገረን መርዳትና የወደመጣትን መታደግ፣ የተራበን ማብላት፣ መልካም ጉርብትና፣ ዝምድናን መቀጠል፣ ለእንስሳት እንኳ ሳይቀር ማዘንን ወደ መሰሉ ምስጉን የሆኑ ስነ-ምግባሮች ሁሉ ጥሪ ያደርጋል።

ከሚጠጣም ሆነ ከሚበላ ነገር እስልምና ጥሩውን ፈቅዷል፤ ልቦናንም ሆነ አካልን እንዲሁም መኖሪያንም ንፁህ ማድረግን አዟል፤ የአላህ ሰላም በእነርሱ ላይ ይስፈንና ነብያቶችን እንዳዘዙት ሁሉ፤ ጋብቻን ፈቅዷል፤ እነርሱም ጥሩን ነገር ሁሉ የሚያዙ ናቸውና።

እስልምና በአላህ ማጋራት፣ ክህደት፣ ጣኦት አምልኮ፣ በአላህ ላይ ያለ እውቀት መናገር፣ ልጅን መግደል፣ ክቡር የሆነችውን የሰውን ልጅ ነፍስ ማጥፋት፣ በምድር ላይ ማበላሸት፣ ድግምት፣ ግልጽም ይሁን ድብቅ ብልግና፣ ዝሙት፣ ግብረሰዶም፣ ወለድ መብላትንም ከልክሏል፣ የበከተን መብላት፣ ለጣኦታትና ለቅርፃ ቅርፁ ተብሎ የታረደን ስጋ መብላት፣ የአሳማ ስጋን መብላት እና ሌሎችም እርኩስና ቆሻሻን ነገሮች ሁሉ ከልክሏል፣ የደቱም (ወላጅ የሞተበት) ልጆችን ንብረት መብላት፣ ሚዛንና መለኪያን ማዘባት፣ ዝምድና መቁረጥን የመሰሉ የሐራም (እርም) ነገሮች ሁሉ መሰረት የሆኑትን ይከለክላል። ሁሉም ነብያቶችም እነዚህ የተዘረዘሩት የተከለከሉ ሐራም (እርም) መሆናቸው ላይ ይስማማሉ።

እስልምና እንደ ውሸት፣ ማታለል፣ መካድ፣ ክፋትን ማመርቀዝ፣ ምቀኝነት፣ መጥፎ ተንኮል፣ ስርቆት፣ ድንበር ማለፍንና ሰዎችን መበደልን ከመሰሉ የተወገዙ ስነ-ምግባሮችና ቆሻሻ (መጥፎ) ማንነቶች ሁሉ ይከለክላል።

እስልምና ወለድ፣ የሰዎች ጉዳት፣ መሸወድ (ማታለል)፣ ሰዎችን መበደል፣ ማጭበርበር ካለበትም ሆነ ማኅበራዊም ይሁን ህዝባዊ ወይም ግለሰባዊ ጉዳት ወደ ማምጣት ሊያደርስ የሚችልን ኢኮኖሚያዊ እንቅስቃሴን ይከለክላል።